

D. P. Aligica: Naipaul si locurile prinse etern in propria facere si desfacere, fara scop sau directie. Romania

written by [Dragoş Paul Aligică] | January 31, 2021

V. S. Naipaul comentand Conrad:

“Am descoperit astfel cum Conrad, cu zeci de ani inaintea mea, a fost deja peste tot unde eu voiam sa ajung. Nu ca cineva devotat unei cauze dar ca cineva care ofera -precum in Nostromo- o viziune a acelor societati doar pe jumătate inchegate, neterminat, locuri care in mod neincetat sunt prinse in propria facere, desfacere si prefacere, unde nu exista de fapt niciun scop sau directie si unde in mod etern ceva inerent in imperativele actiunii ... aduce cu el degradarea morala a ideii ce anima actiunea”.

Am interpretat asta (exact asa cum sugestia bibliografica a lui Naipaul indica en passant) ca pe ceva legat de peren neispravitele si turbulentele societati Latino Americane.

Recitind inasa comentariul, am realizat cu o brusca strangere de inima ca societatea cu care identitatea si destinul nostru sunt atat de legate, locul numit Romania, poate fi la fel de bine unul dintre acele locuri: Loc prins in mod neincetat in propria facere, desfacere si prefacere, unde nu exista de fapt niciun scop sau directie si unde in mod etern “ceva inerent in imperativele actiunii ... aduce cu el degradarea morala a ideii ce anima actiunea”.

Daca in ordinea celor de mai sus recitesti si alocutiunea lui Naipaul la decernarea premiului Nobel pentru literatura, strangerea de inima se transforma in anxietate: An Area of Darkness...

Dar lucrurile nu au fost si nu vor fi necesarmente asa. Romania trecuta avea un scop si o directie, iar oamenii aveau -sau erau mereu in cautarea la- o “idee care anima actiunea”. Generatiile din vechime aveau o ambitie reala in acest sens: identitara si istorica.

Cele de azi, e adevarat, nu este clar daca mai stiu sau mai vor sa stie ce e cu ele (eventual ceva vag cu "europenism"). Cat despre ambitiile istorice ale Romaniei (sau pentru Romania), "buna guvernare" pare -chiar si asa precar cum suna- "un pod prea indepartat" catre care ne taram, intrerupti din cand in cand de "distractie", pe fond de Eurovizion combinat cu manele.

Dar sa repetam mereu si mereu: in trecut nu a fost asa. Dovezile sunt strigatoare la cer, in ciuda efortului de "demitologizare", trivializare si distorsionare a istoriei nationale desfasurat cu o determinare demna de o cauza mai buna timp de decenii, ca unic program istoriografic si ideologic de anvergura nationala. Iar viitorul poata sa readuca in prim plan noi generatii care sa aiba ambitia sau superbia de a depasi complexe de inferioritate provinciala si nihilismul impotent. Barbati si femei care sa fie capabili sa-i inteleaga si sa dea mana peste timp cu cei din vechime, cu o alta intelegere si o alta atitudine fata de ethosul si imaginatia istorica a acestora din urma.

Dar, desigur: Viitorul poate fi si mai rau. Romania, loc prins in mod neincetat in propria facere, desfacere si prefacere sa intre la un moment dat intr-un proces implacabil de desfacere. Monoton, linerar, ireversibil... O natiune transformata intr-o populatie, o populatie transformata intr-un teritoriu si un teritoriu transformat intr-o realitate fantomatica... An Area of Darkness...

Atat de puternica este -atat in prezenta cat si in absenta- "ideea ce anima actiunea" si atat de puternic sunt legate "imperativele actiunii" de facerea si desfacerea unei natiuni, popor sau chiar a unui teritoriu, in devenirea lor istorica...